

indeholdes i § 5; hvorefter islandske Søpasser tillige ville være at erholde paa de nævnte Steder, ligesom det ogsaa er forudsat, at de nødvendige Foranstaltninger i sanitair Henseende der ville blive iværksatte. Idet man derfor i det Hele kan henvide til, hvad der nedenfor skal anføres med Hensyn til sidstnævnte §, skal man endnu bemærke, at denne Endring stemmer med den islandske Forsamlings Indstilling i 1851. Iøvrigt er ogsaa her Tidsbestemmelsen ubeladt.

ad § 3.

Med Hensyn til denne § har Commissionen indskillet, at fremmede Staters Undersaatter tilstaaes Afgang til Handel paa samtlige autoriserede Handelssteder i Island, dog saaledes, at alle fremmede Skibe, som komme directe fra Udlandet, skulle, førend de besøge andre Steder paa Landet, anløbe en af de i § 2 nævnte 6 Havne, og der forevise deres Skibspapirer, at der ligeledes gives fremmede Staters Undersaatter Afgang til lige med In- denlandsk at deeltage i Kystfarten paa Island saavel som i den mellemrigske Handel, dog saaledes, at fremmede Skibe af 15 Commercelæters Drægtighed og derunder ei maae benyttes til Vareforsel, enten mellem forskjellige Havne paa Island, eller mellem Island og de øvrige Dele af Monarchiet, samt at det tillades saavel fremmede som indenlandsk Speculanthandlere paa alle autoriserede Handelssteder uden nogen Tidsindskrænkning at afhænde deres Varer til de der bosatte faste Handlende.

Naar det i det tidligere Lovudkast var foreslaaet, at Handelen vel skulde frigives for Fremmede i 6 bestemte Hovedhavne i Island, men derimod paa alle andre Steder forbeholdes Indenlandsk, alene med Undtagelse af Handel med Tømmer, og at i Forbindelse hermed den saakaldte mellemrigske Handel ligeledes skulde være dansk Undersaatter forbeholdt, har Commissionen ikke kunnet tiltræde disse Forslag. Det er i saa Henseende anført, at en saadan Indskrænkning i det ved Lovforlaget etablerede Frihandelsprincip vilde være saa meget mere paafaldende, som samme ikke finder Sted under de nu bestaaende Handelsforhold, idet Fremmede, som erholde den i Frdn. 11te

September 1816 hjemlede Besejlingstilladelse, kunne uhindret besøge alle Havne, efterat have anløbet en af de der nævnte 4 Kjøbstæder. Det maa dernæst efter Commissionens Anskuelse meget betvivles, at Handelen ifølge de locale Forhold i Island, navnlig Landets store Udstrækning og ringe Folkemængde paa hvert Sted, samt Banfælligheden af Varetransporter over Land, lader sig sammendrage til visse Hovedhavne, saaledes at der opstaaer et egentligt Handelsrøre eller Kjøbstæder af saadan Betydning, at samme kunne blive faste Støtter for Landets Forsyning, hvilket ogsaa antages at være bekræftet ved den islandsk Handels Historie siden dens Frigivelse i Aaret 1786, idet de Forsøg, der have været gjorte i saa Henseende, mislykkedes, hvorfor Blacaten af 28de Decbr. 1836 ophævede den ved Pl. af 18de August 1786, Anordn. 17de Nov. f. A. og Frdn. 11te Septbr. 1816 etablerede Forfæll mellem Kjøbstæder og autoriserede Udliggersteder, alene med Undtagelse af Reykiavik, hvor Forholdene have udviklet sig saaledes, at der var tilstrækkelig Anledning til at lade dette Sted beholde Kjøbstads Navn og Rettigheder. Det er ogsaa, efter Commissionens Formening, kun ved Fare-Dugten, at Forholdene ere af den Bestaafenhed, at de tilstede en naturlig Concentration af Handelen, navnlig i Reykiavik, og denne vil uvidt som for Fremtiden udvikle sig paa samme Maade som hidtil og i en endnu højere Grad, naar Handelen frigives for Fremmede, selv om det tillades dem at besøge alle Landets Havne, da det maa antages, at de fortrinnsviis vilde besøge de større Havne, hvor de kunne vente en større og hurtigere Omsætning end i de smaa. Ligesom det derfor efter den gjorte Erfaring maa ansees for misligt forud at udpege nogle saa Steder, som fortrinnsviis skulde egne sig til Kjøbstæder, da med Undtagelse af Reykiavik neppe noget Sted kan siges at frembyde de nødvendige Betingelser for Kjøbstad anlæg, navnlig Dypland og Folkemængde, saaledes har man anseet det for rigtigere at lade Forholdene udvikle sig af sig selv, ved at give Fremmede Afgang til alle autoriserede Handelssteder paa Island, idet man derved sikrest vil komme til Kundskab om, hvilke Steder der bedst egne sig